

A Model for the Professional Development of Physical Education Teachers in Secondary Schools in Iraq

Ahmed Sami Ismael Al-mayyahi¹ , Asghar Sharifi² , Abdulhasan Abdulameer Ahmed Al-Obaidi³ , Maryam Baratali⁴

1. Department of Educational Management, Is.C., Islamic Azad University, Isfahan, Iran.
2. Department of Educational Sciences, Ro.C., Islamic Azad University, Roudehen, Iran (Corresponding Author).
3. Department of Arabic Language Education Management, Diyala University, Baqubah, Iraq.
4. Department of Educational Sciences, Is.C., Islamic Azad University, Isfahan, Iran.

❖ **Corresponding Author Email:** drasharifi@gmail.com

Research Paper

Abstract

Receive: 2024/12/23
Accept: 2025/03/15
Published: 2025/07/14

Keywords:

professional development, teacher and administrator characteristics, school infrastructure, educational policies, information technology, educational programs.

Article Cite:

Al-mayyahi, A. S. I., Sharifi, A., Al-Obaidi, A. A. A., & Baratali, M.. (2025). A Model for the Professional Development of Physical Education Teachers in Secondary Schools in Iraq. *Sociology of Education*. 11(2): 277-293.

Purpose: This research aims to present a model for the professional development of physical education teachers in secondary schools in Iraq.

Methodology: The research is developmental in terms of its purpose and descriptive-survey in terms of data collection methods, with qualitative data. The statistical population included all experts and university faculty members in the field of education in Iraq who possess academic knowledge in the relevant domain and have a history of publishing articles or books on the professional development of teachers. The sample selection was purposive, and the sample size was determined according to the principle of theoretical saturation, with 15 participants. The research tool consisted of semi-structured interviews. To assess the validity of the interviews, expert judgment evaluations were used, and to calculate reliability, a few of the interviews were selected as samples and each one was coded twice within a short, specified period. The level of agreement between these codings served as the basis for calculating reliability. Through the content analysis of the interviews and extraction of codes, the dimensions and components of professional development for physical education teachers in secondary schools were identified. The theoretical coding process of the data was carried out using MAXQDA software (version 2020).

Findings: The research findings indicated that at the end of the open coding process, 55 concepts were identified and labeled. After this stage, the initial concepts were identified, analyzed, and categorized to identify subcategories. Accordingly, in the axial coding stage, 19 subcategories were extracted from the open codes. Finally, six main dimensions of the model were identified and determined: teacher characteristics, administrator characteristics, school infrastructure, educational policies, information technology, and educational programs.

Conclusion: The results of this study provide a comprehensive model for the professional development of physical education teachers in Iraqi secondary schools, emphasizing teacher characteristics, administrators, infrastructure, and educational policies.

<https://doi.org/10.22034/ijes.2025.2502-1072>

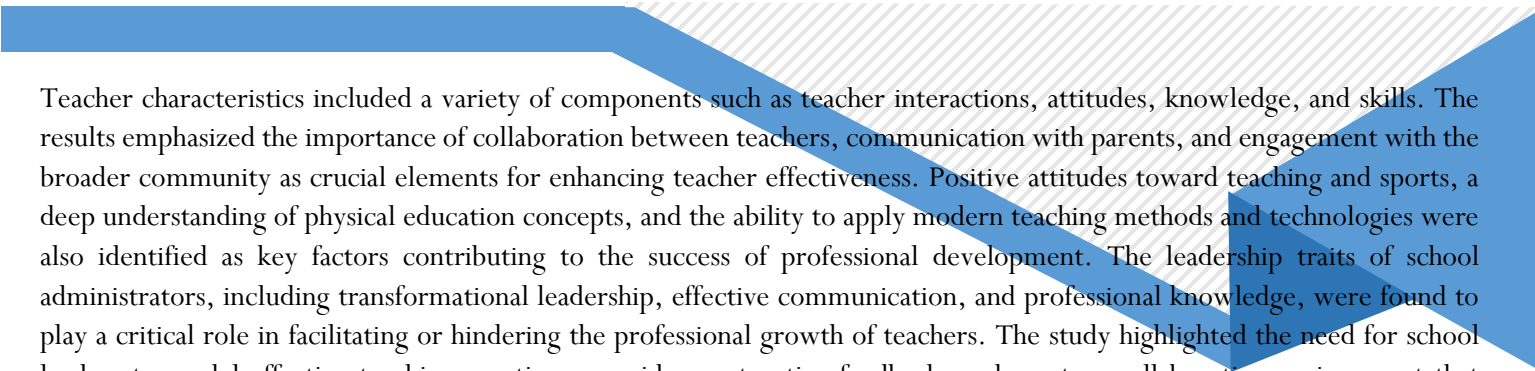
Creative Commons: CC BY 4.0

Detailed Abstract

Introduction: Teacher professional development has long been recognized as a vital mechanism for enhancing teachers' professional knowledge and sustaining their growth throughout their careers. Professional development programs are typically designed to improve teaching practices and, in turn, student learning outcomes. These initiatives may include a wide range of activities, from structured workshops and training sessions to informal learning opportunities and collaborative frameworks aimed at improving instructional methods. The impact of teacher professional development has gained considerable attention, with numerous studies highlighting its significant role in enhancing teaching quality and boosting student performance in increasingly diverse and changing classroom environments. Research emphasizes that effective professional development must align with the evolving needs of teachers and educational systems. As classrooms become more dynamic and society rapidly changes, it is crucial that teachers adapt to these shifts by enhancing their knowledge, skills, and approaches to teaching. Theories on teacher professional development emphasize that it involves not only the acquisition of knowledge but also the transformation of that knowledge into effective teaching strategies, ultimately benefiting student growth. Historically, many teacher professional development programs were one-time events that lacked follow-up and were disconnected from teachers' day-to-day practices, leading to limited impact. This has led to a call for more integrated, sustainable models of professional development that focus on continuous learning and real-world challenges. In contemporary settings, effective teacher professional development models emphasize collaboration, critical reflection, and adapting to new technological tools. The importance of well-structured, ongoing professional development programs is increasingly evident as studies show that such programs significantly improve teaching practices, enhance teacher retention, and contribute to better student outcomes. However, systemic challenges, such as insufficient resources, low teacher motivation, and a lack of meaningful engagement with development activities, often undermine the effectiveness of these programs (Ayanwoye, 2023; Fairman et al., 2022; Rani et al., 2023; Watene, 2020). Additionally, critiques of the existing systems suggest that many professional development programs fail to align with the practical realities teachers face, especially in developing regions, further complicating efforts to implement meaningful professional growth. Thus, there is a pressing need to focus on factors that influence the success of professional development programs, ensuring they meet teachers' needs and align with contemporary educational challenges (Burdick & Greer, 2022; Girard et al., 2023). Therefore, the current study aims to present a model for the professional development of physical education teachers in secondary schools in Iraq.

Methodology: This study employed a descriptive-analytical approach to explore the model of professional development for physical education teachers in Iraqi secondary schools. The study was designed to provide insights into the factors that influence professional development in this specific context. It used a qualitative research methodology, with data collected through semi-structured interviews with 15 educational experts in Iraq, selected using purposeful sampling. The theoretical saturation principle was applied, and data collection was ceased once redundancy was observed in the responses. Interviews continued until the 15th participant was interviewed, ensuring comprehensive coverage of relevant perspectives. The data collected were analyzed using theoretical coding methods, which involved open and axial coding. Initial concepts were extracted through open coding, and these were later grouped into categories through axial coding, which helped in organizing the data into more meaningful clusters. The validity of the interview protocol was assessed by expert reviews, ensuring that the questions were clear, comprehensive, and relevant to the study's objectives. Furthermore, reliability was assessed through test-retest methods, where three interviews were coded and analyzed at two different time intervals. The inter-coder reliability was found to be 87%, which confirmed the consistency and reliability of the coding process. This research was designed to offer insights into the unique challenges faced by physical education teachers in Iraq and to propose a tailored model for their professional development, emphasizing the need for context-sensitive strategies that address the teachers' needs and the specific educational setting.

Findings: The findings revealed several key dimensions and components essential for the professional development of physical education teachers in Iraq. These dimensions included: teacher characteristics, leadership traits of school administrators, school infrastructure, educational policies, the role of information technology, and educational programs.

Teacher characteristics included a variety of components such as teacher interactions, attitudes, knowledge, and skills. The results emphasized the importance of collaboration between teachers, communication with parents, and engagement with the broader community as crucial elements for enhancing teacher effectiveness. Positive attitudes toward teaching and sports, a deep understanding of physical education concepts, and the ability to apply modern teaching methods and technologies were also identified as key factors contributing to the success of professional development. The leadership traits of school administrators, including transformational leadership, effective communication, and professional knowledge, were found to play a critical role in facilitating or hindering the professional growth of teachers. The study highlighted the need for school leaders to model effective teaching practices, provide constructive feedback, and create a collaborative environment that promotes continuous professional learning. Additionally, school infrastructure, including financial resources and access to educational facilities, was recognized as a vital component that influences the success of professional development. The availability of modern equipment, budget allocations for training, and access to quality teaching resources were seen as fundamental to enhancing teacher performance. Educational policies, particularly those related to curriculum development, standards, and continuous assessment of teacher performance, were also identified as important factors shaping the professional development landscape. The study revealed that school policies must support teachers by providing clear guidelines, allocating resources effectively, and fostering a culture of continuous improvement. The role of information technology was also highlighted, with technology serving as an essential tool for modernizing teaching practices, offering online training resources, and supporting innovative approaches to teaching physical education. Finally, educational programs, including both digital and face-to-face training, were identified as crucial components for supporting the ongoing professional development of teachers. The study emphasized the need for specialized training programs that cater to the unique requirements of physical education teachers, including courses on physical education pedagogy, sports psychology, and the use of digital tools for teaching.

Conclusion: In conclusion, the study underscored the critical role of professional development in enhancing the quality of education provided by physical education teachers in Iraq. It proposed a comprehensive model that addresses various dimensions of professional growth, including the development of teacher skills, leadership qualities of school administrators, the adequacy of school infrastructure, the alignment of educational policies with teacher needs, the integration of technology, and the availability of specialized educational programs. The research suggested that for the professional development of physical education teachers to be effective, it is crucial to strengthen the existing infrastructure by providing modern teaching resources, expanding training opportunities, and designing interactive platforms for online learning. Additionally, fostering collaboration among teachers and school leaders, improving communication channels, and ensuring continuous engagement with professional development activities are key strategies for improving the quality of physical education teaching. The study recommended that policymakers and educational authorities invest in well-structured programs that equip teachers with the necessary skills, knowledge, and resources to succeed in their profession. It also proposed the establishment of teacher associations and networks to facilitate peer learning, the sharing of best practices, and the dissemination of research findings. Finally, the study called for enhanced collaboration between educational authorities, universities, sports federations, and private sector organizations to support the ongoing professional development of physical education teachers in Iraq. Such collaborations would ensure that teachers are equipped with the latest knowledge and skills required to meet the evolving needs of students and contribute to the broader goal of promoting physical literacy and lifelong engagement in physical activities.

جامعه‌شناسی آموزش و پرورش

ارائه مدلی برای توسعه حرفه‌ای معلمان ورزش در مدارس متوسطه کشور عراق

احمد سامی اسماعیل المیاحی^۱، اصغر شریفی^{۲*}، عبدالحسن عبدالامیر احمد العبیدی^۳، مریم براتعلی^۴

۱. گروه مدیریت آموزشی، واحد خوراسگان، دانشگاه آزاد اسلامی، اصفهان، ایران.

۲. گروه علوم تربیتی، واحد رودهن، دانشگاه آزاد اسلامی، رودهن، ایران (نویسنده مسئول).

۳. استادیار، مدیریت آموزش زبان عربی، دانشگاه دیالی، بعقوبه، عراق

۴. گروه علوم تربیتی، واحد اصفهان، دانشگاه آزاد اسلامی، اصفهان، ایران.

✦ ایمیل نویسنده مسئول: drasharifi@gmail.com

چکیده

مقاله تحقیقاتی

هدف: این تحقیق با هدف ارائه مدلی برای توسعه حرفه‌ای معلمان ورزش در مدارس متوسطه کشور عراق انجام شده است.

روش‌شناسی: روش تحقیق از نظر هدف توسعه‌ای و از نظر شیوه گردآوری داده‌ها توصیفی-پیمایشی و از نظر نوع داده‌ها،

کیفی است. جامعه آماری شامل کلیه متخصصان و اساتید تعلیم و تربیت دانشگاهی در کشور عراق بودند که دارای دانش آکادمیک

در حوزه مربوطه و سابقه انتشار مقاله یا کتاب در زمینه توسعه حرفه‌ای معلمان می‌باشند. انتخاب نمونه‌ها به‌صورت هدفمند صورت

گرفته است و حجم نمونه نیز مطابق اصل اشباع نظری ۱۵ نفر تعیین شده است. ابزار تحقیق شامل مصاحبه نیمه ساختار یافته بود

که جهت سنجش روایی آن از ارزیابی قضاوت‌های خبرگان استفاده شده است و برای محاسبه پایایی، از میان مصاحبه‌های انجام

گرفته چند مصاحبه به عنوان نمونه انتخاب و هر کدام از آن‌ها در یک فاصله زمانی کوتاه و مشخص دو بار کدگذاری شدند و

میزان توافق بین این کدگذاری‌ها مبنای محاسبه پایایی قرار گرفت. با تحلیل محتوای مصاحبه‌ها و استخراج کدها، ابعاد و مولفه‌های

توسعه حرفه‌ای معلمان ورزش در مدارس متوسطه شناسایی شدند. فرایند کدگذاری نظری داده‌ها از طریق نرم‌افزار مکس کیودا

نسخه ۲۰۲۰ صورت گرفت.

یافته‌ها: یافته‌های پژوهش نشان داد که در پایان فرایند کدگذاری باز ۵۵ مفهوم شناسایی و برچسب‌گذاری شد. در پایان این

مرحله، مفاهیم اولیه شناسایی، تحلیل و دسته‌بندی شدند تا مقولات فرعی شناسایی شوند. بر این اساس در کدگذاری محوری ۱۹

مقوله فرعی از بین کدهای باز استخراج شدند. در نهایت، شش بعد اصلی مدل شامل ویژگی‌های معلمان، ویژگی‌های مدیران،

زیرساخت‌های مدارس، سیاست‌های آموزش و پرورش، فناوری اطلاعات، برنامه‌های آموزشی آموزش و پرورش شناسایی و تعیین

شدند.

نتیجه‌گیری: نتایج این تحقیق مدل جامعی برای توسعه حرفه‌ای معلمان ورزش در مدارس متوسطه کشور عراق ارائه می‌دهد که بر

ویژگی‌های معلمان، مدیران، زیرساخت‌ها و سیاست‌های آموزشی تأکید دارد.

واژگان کلیدی:

توسعه حرفه‌ای، ویژگی‌های معلمان و مدیران، زیرساخت‌های مدارس، سیاست‌های آموزشی، فناوری اطلاعات، برنامه‌های آموزشی.

استناد مقاله:

المیاحی، احمد سامی اسماعیل، شریفی، اصغر، العبیدی، عبدالحسن عبدالامیر احمد، و براتعلی، مریم. (۱۴۰۴). ارائه مدلی برای توسعه حرفه‌ای معلمان ورزش در مدارس متوسطه کشور عراق. جامعه‌شناسی آموزش و پرورش، ۱۱(۲): ۲۷۷-۲۹۳.

<https://doi.org/10.22034/ijes.2025.2502-1072>

Creative Commons: CC BY 4.0

مقدمه

توسعه حرفه‌ای مدت‌هاست که به عنوان مکانیزمی برای توسعه و تداوم دانش حرفه‌ای معلمان تلقی می‌شود. رویکردهای مربوط به توسعه حرفه‌ای معلمان اغلب از ارائه یادگیری معلمان در مقاطع مختلف شغل حرفه‌ای خود جهت بهبود تمرین و یادگیری دانش‌آموزان اجرا می‌شوند (Fairman et al., 2022). توسعه حرفه‌ای معلم، به تجارب آموزشی جامع و مداومی اطلاق می‌شود که برای افزایش مهارت‌ها، دانش و اثربخشی معلمان در کلاس درس طراحی شده است (Şahin et al., 2024; Shariati et al., 2024). این شامل انواع برنامه‌های ساختاریافته، فرصت‌های یادگیری غیررسمی، و چارچوب‌های مشارکتی است که هدفشان بهبود شیوه‌های آموزشی و نتایج دانش‌آموزان است (Sotoudeh Moghadam et al., 2024). توسعه حرفه‌ای معلم اهمیت فزاینده‌ای در چشم‌انداز آموزشی پیدا کرده است زیرا تحقیقات بر تأثیر قابل توجه آن بر کیفیت تدریس و عملکرد دانش‌آموز تأکید می‌کند و نقش آن را در رسیدگی به نیازهای در حال تکامل کلاس‌های درس متنوع در جامعه‌ای که به سرعت در حال تغییر است، برجسته می‌کند (Ayanwoye, 2023). توسعه حرفه‌ای معلم نقش مهمی در تقویت شیوه‌های آموزشی، استراتژی‌های آموزشی و مهارت‌های مدیریت کلاس دارد (Watene, 2020). از نظر تاریخی، ابتکارات توسعه حرفه‌ای معلم اغلب با کارگاه‌های یک‌باره و جلسات آموزشی مجزا مشخص می‌شد که بدون پیگیری بود، که کمترین تأثیر را بر عملکرد معلمان داشت. منتقدان استدلال نمودند که چنین رویکردهای پراکنده‌ای نسبت به توسعه حرفه‌ای به رکود در عملکرد آموزشی، به ویژه در مناطق در حال توسعه کمک کرده است (Rani et al., 2023). در مقابل، مدل‌های معاصر بر توسعه پایدار و یکپارچه در برنامه‌های توسعه حرفه‌ای تأکید می‌کنند که یادگیری و تفکر مستمر را تقویت و رشد حرفه‌ای را با چالش‌های دنیای واقعی معلمان هماهنگ می‌نماید. این تغییر به ویژه با توجه به کاهش معیارهای عملکرد دانش‌آموزان در مناطق مختلف، که باعث ارزیابی مجدد اثربخشی و دامنه توسعه حرفه‌ای معلم شده است، حیاتی است (Burdick & Greer, 2022). امروزه معلمان با مشکلات مختلفی روبرو هستند که یکی از آن‌ها یادگیری سازگاری و انعطاف‌پذیری در دنیایی است که به سرعت در حال تغییر است. بنابراین، معلمان برای انطباق با تغییرات و ارائه آموزش با کیفیت بالاتر به دانش‌آموزان باید از نظر شخصی و حرفه‌ای رشد کنند (Delghandi et al., 2024; Girard et al., 2023; Mohammadi Fomani et al., 2024). رشد حرفه‌ای معلمان به روش‌های مختلف در ادبیات مربوطه مطالعه و ارائه شده است. اما همیشه هسته اصلی چنین تلاش‌هایی این است که درک کنیم که توسعه حرفه‌ای در مورد یادگیری معلمان، یادگیری نحوه یادگیری و تبدیل دانش آن‌ها به عمل به نفع رشد دانش‌آموزان است (Avalos, 2011). تحقیقات نشان می‌دهد که توسعه حرفه‌ای مؤثر باید حساس به زمینه باشد و شامل فعالیت‌های یادگیری مختلفی مانند کارگاه‌ها، جوامع یادگیری مشترک و مربی‌گری باشد که به طور قابل توجهی شیوه‌های تدریس و مشارکت دانش‌آموزان را بهبود می‌بخشد (Rani et al., 2023). با این حال، سیستم فعلی توسعه حرفه‌ای در جهان اغلب به طور مؤثر به معلمان توجه نمی‌کند. بسیاری از برنامه‌ها به طور ناکافی مورد استفاده قرار می‌گیرند و معلمان تنها به طور حداقلی در فعالیت‌های الزامی توسعه حرفه‌ای شرکت می‌کنند (Hill, 2009). برای حل این مسائل، ضروری است که بر عوامل تأثیرگذار بر توسعه حرفه‌ای تمرکز شود.

نظریه‌های توسعه حرفه‌ای معلم چارچوب‌ها و رویکردهای مختلفی را در بر می‌گیرد که با هدف افزایش مهارت‌های مربیان، بهبود شیوه‌های آموزشی، و در نهایت سود بردن از نتایج یادگیری دانش‌آموزان ارائه شده‌اند. تکامل این نظریه‌ها منعکس‌کننده یک تعامل پیچیده از دیدگاه‌های تاریخی، نیازهای آموزشی و چالش‌های معاصر است. تأثیرات قابل توجه عبارتند از تأکید جان دیویی بر یادگیری تجربی، که تمرکز را به سمت مشارکت فعال در شیوه‌های آموزشی تغییر داد، و اصول آندراگوژی مالکوم نولز، که ویژگی‌های منحصر به فرد یادگیرندگان بزرگسال را در محیط‌های توسعه حرفه‌ای برجسته می‌کند (Ndlovu et al., 2021). از جمله نظریه‌های مهم، نظریه یادگیری تحول آفرین جک مزیرو^۱ است که بر اهمیت تأمل انتقادی در تسهیل رشد شخصی و حرفه‌ای برای معلمان تأکید می‌کند (Bélanger, 2011). این لنز نظری روش‌های سنتی را به چالش می‌کشد و از بازتاب مداوم به عنوان مؤلفه اصلی توسعه حرفه‌ای معلم مؤثر حمایت می‌کند. علاوه بر این، رویکردهای مدرن به طور فزاینده‌ای فناوری و استراتژی‌های آموزشی نوآورانه را در بر می‌گیرد و بر ضرورت انطباق با چشم‌انداز آموزشی که به سرعت در حال تغییر است، تأکید می‌کند (Brown & Green, 2018). مناقشات پیرامون توسعه حرفه‌ای معلمان اغلب بر اثربخشی و ارتباط مدل‌ها و شیوه‌های مختلف متمرکز است، به ویژه در زمینه منابع محدود و مقاومت در برابر تغییر در بین معلمان. منتقدان استدلال

^۱ Jack Mezirow

می‌کنند که بسیاری از برنامه‌های توسعه حرفه‌ای با واقعیت‌های عملی که معلمان در کلاس‌هایشان با آن مواجه می‌شوند، همسو نمی‌شوند، که منجر به شک و تردید در مورد ارزش آن‌ها می‌شود. بنابراین، بحث‌های کنونی بر شناسایی بهترین شیوه‌ها، حصول اطمینان از مشارکت، و تقویت بهبود مستمر از طریق همکاری، مربیگری و رویکردهای مبتنی بر شواهد متمرکز است. به طور خلاصه، نظریه‌های توسعه حرفه‌ای معلمان به عنوان چارچوب‌های اساسی برای راهنمایی معلمان در تعقیب راهبردهای تدریس مؤثر عمل می‌کنند. آن‌ها نه تنها شیوه‌های آموزشی تاریخی و معاصر را منعکس می‌کنند، بلکه نیاز مداوم به سازگاری و پاسخگویی به چالش‌های منحصر به فرد در بخش آموزشی را نیز برجسته می‌کنند و در نهایت تلاش می‌کنند تا هم کارآمدی معلم و هم پیشرفت دانش‌آموزان را افزایش دهند (Kimmons et al., 2020).

دارلینگ هاموند و همکاران (۲۰۲۰)، هفت عنصر اساسی را در چارچوب توسعه حرفه‌ای معلمان تشخیص دادند که هر کدام نقش مهمی در شکل دادن به چشم‌انداز آموزش و یادگیری موثر دارند. اولین مورد، محتوا محوری، بر اهمیت داشتن نه تنها درک عمیق از موضوع، بلکه همچنین توانایی ادغام یکپارچه این دانش در تمرین تدریس تأکید می‌کند. عنصر دوم، یادگیری فعال، به هر رویکرد آموزشی اشاره دارد که به طور فعال دانش‌آموزان را در تجارب یادگیری معنادار و مشارکتی درگیر و درک عمیق‌تر و حفظ دانش را تقویت می‌کند. بعد سوم، همکاری، مستلزم ارتباط معنادار میان مربیان، چه در داخل و چه در خارج از محیط آموزشی است. چنین تلاش‌های مشترکی در ارتقای کیفیت کلی تجارب تدریس و یادگیری مؤثر است. چهارمین عنصر، تمرین موثر تدریس، بیان می‌کند که مربیان باید به طور خردمندانه از مواد درسی برای افزایش کیفیت آموزشی و ایجاد یادگیری جذاب و تاثیرگذار استفاده کنند. عنصر پنجم، پشتیبانی مربیگری، شامل مربیانی است که در شیوه‌های مربیگری، ارائه راهنمایی و ایجاد فرصت‌های یادگیری هم برای خود و هم برای همکارانشان شرکت می‌کنند. گنجاندن بازخورد و تأمل به عنوان ششمین مؤلفه، معلمان را قادر می‌سازد تا با ترکیب بینش‌ها و توصیه‌های جمع‌آوری‌شده از متخصصان با تجربه، تغییرات سازنده‌ای را در شیوه‌های تدریس خود آغاز نمایند. در نهایت، آخرین عنصر تأکید می‌کند که یادگیری حرفه‌ای یک فرآیند مداوم و مستمر است، نه یک رویداد یک باره. تعهد پایدار به رشد مستمر یک عامل محوری در تعیین تأثیر عمیق آن بر اثربخشی تدریس است (Darling-Hammond et al., 2020). علاوه بر این، توسعه حرفه‌ای معلمان را قادر می‌سازد تا با آخرین روش‌های آموزشی، فناوری‌ها و روندهای آموزشی به‌روز بمانند (Akram et al., 2024; Uştuk et al., 2021). سیمز و فلچر وود (۲۰۲۱)، توسعه حرفه‌ای را با افزایش توانایی معلمان برای رسیدگی به نیازهای یادگیری متنوع دانش‌آموزان مرتبط می‌دانند که منجر به بهبود نتایج تحصیلی و تجربه یادگیری مثبت‌تر برای دانش‌آموزان می‌شود (Sims & Fletcher-Wood, 2021).

بنابراین، مطالعات موجود به چالش‌ها و محدودیت‌های اجرای توسعه حرفه‌ای اشاراتی داشته‌اند. یک مطالعه موانع قابل توجهی مانند منابع ناکافی، عدم انگیزه در میان معلمان و دسترسی ناکافی به آموزش را شناسایی می‌کند که مانع از اثربخشی توسعه حرفه‌ای می‌شود (Khairiah et al., 2024). مقاومت در برابر تغییر و کمبود منابع با کیفیت بالا به عنوان موانع بحرانی که موفقیت برنامه‌های توسعه حرفه‌ای را مختل می‌کند، عنوان شده است (Suryandari et al., 2024). این یافته‌ها نشان می‌دهد که در حالیکه توسعه حرفه‌ای پتانسیل بهبود شیوه‌های تدریس را دارد، مسائل سیستمی باید برای تحقق کامل مزایای آن مورد توجه قرار گیرد. به طور خلاصه، در حالیکه توافق قابل توجهی در مورد اثربخشی توسعه حرفه‌ای معلمان وجود دارد، موانع قابل توجهی باقی مانده است که می‌تواند تأثیر آن را محدود نماید (Girard et al., 2023). در آموزش متوسطه، تعامل بین محیط کلاس، توسعه حرفه‌ای معلم (Cavendish et al., 2021) و عملکرد تحصیلی دانش‌آموز به عنوان یک رابطه محوری بر نتایج آموزشی تأثیر می‌گذارد (Byrd & Alexander, 2020; Pekdağ et al., 2021). به همین دلیل پرداختن به مقوله توسعه حرفه‌ای معلمان در این مقطع آموزشی نتایج پایداری را ایجاد می‌نماید. از سوی دیگر، با توجه به رسمیت شناخته شدن مفهوم سواد بدنی، می‌توان گفت که نیاز به توسعه حرفه‌ای معلمان ورزش در راستای تقویت مشارکت مادام‌العمر در فعالیت بدنی در بین دانش‌آموزان ضروری است (Kahts-Kramer & Wood, 2023).

در همین راستا، پژوهش حاضر بدنبال پاسخ به این سوال است که چه مدلی می‌توان برای توسعه حرفه‌ای معلمان ورزش در مدارس متوسطه کشور عراق ارائه نمود و ابعاد و مولفه‌های این مدل کدامند؟

روش‌شناسی پژوهش

این پژوهش از منظر هدف، توسعه‌ای و بر حسب شیوه گردآوری داده‌ها توصیفی-پیمایشی و از نظر نوع داده‌ها، کیفی است. این پژوهش از منظر هدف، کاربردی و بر حسب شیوه گردآوری داده، کیفی است. جامعه مورد مطالعه در این پژوهش شامل کلیه متخصصان مدیریت آموزشی و اساتید تعلیم و تربیت در زمینه تربیت معلمان در کشور عراق بود. حجم نمونه آماری با استفاده از رویکرد نمونه‌گیری هدفمند و منطبق بر اصل اشباع نظری تعیین شد. بدین صورت که تا زمانی که داده‌های گردآوری شده ماهیت تکراری نداشت، کار گردآوری داده‌ها ادامه یافت. ولی زمانی که تحلیل داده‌ها حکایت از تکراری بودن داده‌ها داشته باشد، گردآوری آن متوقف شده و به اشباع نظری رسیده است. پس از مصاحبه با هشتمین نمونه اشباع نظری داده‌ها حاصل شد. بدین ترتیب که دیگر گزاره کلامی و مفهوم جدیدی بدست نمی‌آمد اما به جهت اطمینان کامل از اشباع نظری مصاحبه‌ها تا نمونه پانزدهم ادامه یافت. تجزیه و تحلیل داده‌های حاصل از مصاحبه با خبرگان از طریق روش کدگذاری نظری صورت گرفت. در این روش دو رکن اصلی مفاهیم و مقوله‌ها شناسایی می‌شوند. در این تحقیق نیز ابتدا مفاهیم اولیه از متن مصاحبه‌ها به وسیله کدگذاری باز استخراج شده است و در مرحله بعدی این مفاهیم در دسته‌های کلی‌تری بنام مقوله قرار گرفته‌اند. کدهای باز و محوری عملیاتی هستند که طی آن داده‌ها تجزیه شده و مفهوم سازی صورت می‌گیرد و این مفاهیم در مرتبه بعدی دسته‌بندی می‌شود. نتیجه این مرحله، تقطیر و خلاصه کردن انبوه اطلاعات کسب شده از مصاحبه‌ها به درون مفاهیم و دسته‌بندی‌ها است که در این سوالات مشابه هستند.

جهت سنجش روایی ابزار گردآوری داده‌ها از ارزیابی قضاوت‌های خبرگان استفاده شد. بدین ترتیب که از تعدادی از خبرگان دانشگاهی درخواست شد که در مورد روشن بودن، محتوا و جامع بودن سوالات پروتکل مصاحبه اظهارنظر نمایند. پس از دریافت پیشنهادات و نکات خبرگان و توافق نظر ایشان، الگوی نهایی پژوهش تایید شد. محاسبه پایایی نیز از طریق بازآزمون از میان مصاحبه‌های انجام گرفته صورت گرفت. بدین ترتیب سه مصاحبه انتخاب و هر کدام در دو فاصله زمانی کوتاه کدگذاری شدند. نتایج روش بازآزمایی جهت ارزیابی ثبات کدگذاری محققان بکار برده شد که پایایی بازآزمون مصاحبه‌های انجام گرفته در این پژوهش برابر ۸۷ درصد است. با توجه به اینکه این میزان پایایی بیشتر از ۶۰ درصد است، قابلیت اعتماد کدگذاری مورد تایید قرار گرفت.

یافته‌های پژوهش

اطلاعات جمعیت‌شناختی مصاحبه‌شوندگان در جدول (۲) آورده شده است:

جدول ۱. اطلاعات جمعیت‌شناختی مصاحبه‌شوندگان

ردیف	تخصص	سن	جنسیت	سطح تحصیلات
مصاحبه ۱	برنامه ریزی درسی	۴۵	زن	فوق لیسانس
مصاحبه ۲	علوم تربیتی	۴۸	مرد	دکتر
مصاحبه ۳	تربیت بدنی	۳۸	زن	دکتر
مصاحبه ۴	مدیریت آموزشی	۵۳	مرد	دکتر
مصاحبه ۵	مدیریت آموزشی	۴۶	زن	دکتر
مصاحبه ۶	تربیت بدنی	۶۳	زن	فوق لیسانس
مصاحبه ۷	مدیریت آموزشی	۳۸	مرد	دکتر
مصاحبه ۸	تربیت بدنی	۴۰	مرد	دکتر
مصاحبه ۹	مدیریت آموزشی	۴۷	مرد	دکتر
مصاحبه ۱۰	تربیت بدنی	۵۶	مرد	فوق لیسانس
مصاحبه ۱۱	مدیریت آموزشی	۴۱	مرد	دکتر
مصاحبه ۱۲	مدیریت آموزشی	۵۱	زن	دکتر
مصاحبه ۱۳	تربیت بدنی	۳۲	مرد	دکتر
مصاحبه ۱۴	تربیت بدنی	۴۱	مرد	فوق لیسانس
مصاحبه ۱۵	مدیریت آموزشی	۳۲	مرد	دکتر

براساس چارچوب کدگذاری، مصاحبه‌های صورت گرفته در مرحله اول کدگذاری شدند و با شناسایی گزاره‌های کلامی، تعداد ۹۶ مفهوم شناسایی شد. در مرحله کدگذاری محوری، با بررسی دوباره مفاهیم، مقولات فرعی شناسایی و دسته‌بندی شدند و در این مرحله تعداد ۳۲ مقوله فرعی از بین ۶۴ کد باز استخراج شد. در مرحله سوم کدگذاری انتخابی، مقولات فرعی شناسایی شده در مرحله کدگذاری محوری در ۸ مقوله اصلی مدیریت کیفیت فراگیر تحلیل و دسته‌بندی شدند. در ادامه نتایج تحلیل مصاحبه‌های صورت گرفته و مفاهیم دسته‌بندی شده حاصل از کدگذاری باز و محوری داده‌ها در جدول ۳ آورده شده است:

جدول ۲. نتایج کدگذاری

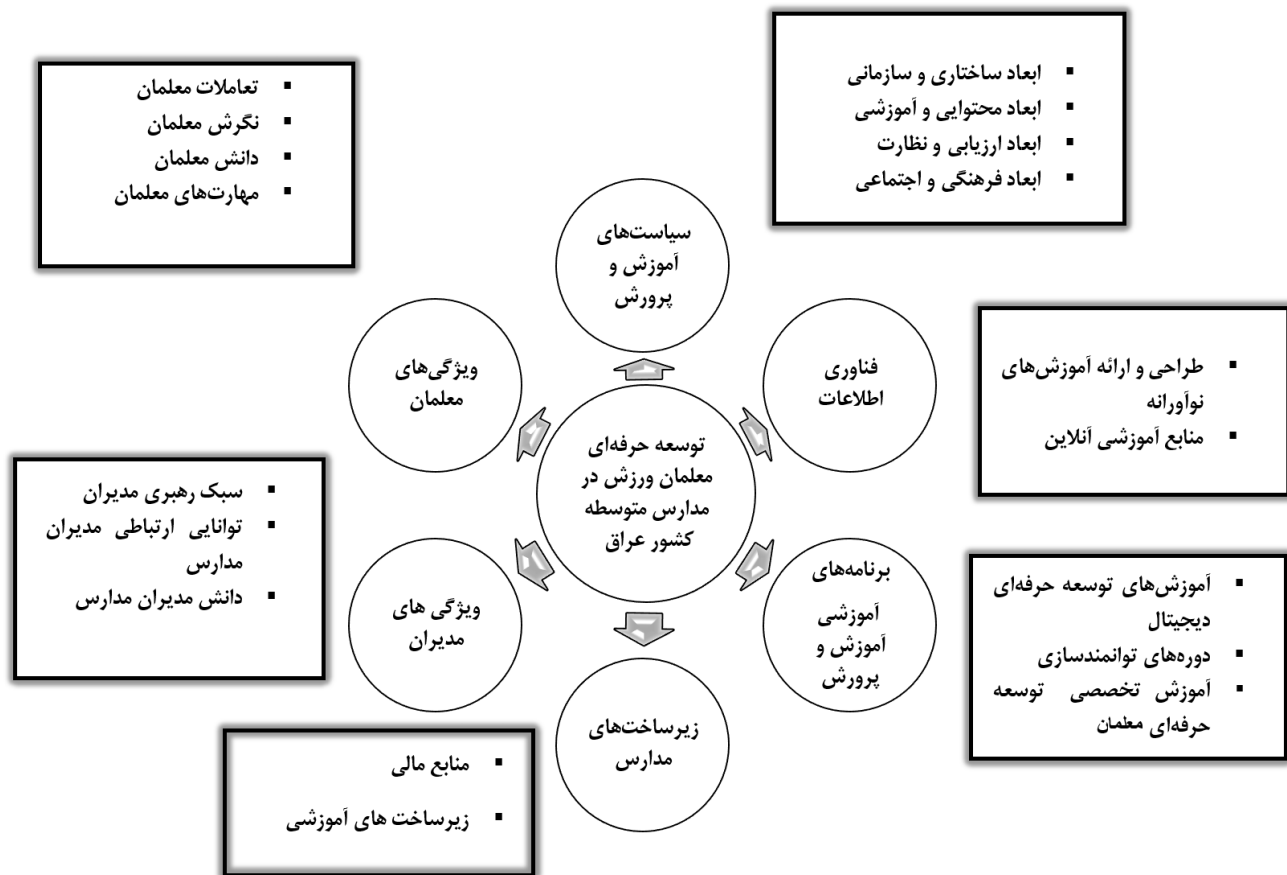
ابعاد	مولفه	شاخص	نمونه کد
ویژگی‌های معلمان	تعاملات معلمان	همکاری با همکاران	ایجاد شبکه‌های همکاری و مشارکت با دیگر معلمان ورزش. شرکت در جلسات هم‌اندیشی با دیگر معلمان ورزش برای حل مشکلات مشترک.
		ارتباط با والدین	ایجاد ارتباط مؤثر با والدین دانش‌آموزان و جلب مشارکت آن‌ها در فعالیت‌های ورزشی. برگزاری جلسات توجیهی برای والدین در مورد اهمیت ورزش برای کودکان
	نگرش معلمان	ارتباط با جامعه	مشارکت در فعالیت‌های ورزشی جامعه و ارتقای سطح آگاهی عمومی در مورد اهمیت ورزش. سازماندهی مسابقات ورزشی بین مدارس.
		نگرش مثبت به ورزش	تقویت باور به اهمیت ورزش در زندگی و نقش آن در سلامت جسمی و روانی. شرکت در سمینارهایی برای آشنایی با فواید ورزش برای سلامت روان.
		نگرش به دانش‌آموز	نگاهی جامع و فراگیر به دانش‌آموزان و توجه به تفاوت‌های فردی. شرکت در کارگاه‌های آموزشی برای برخورداری از دانش‌آموزان با نیازهای ویژه
دانش معلمان		نگرش به حرفه معلمی	احساس مسئولیت‌پذیری نسبت به شغل معلمی و تلاش برای ارتقای کیفیت آموزش. شرکت در گروه‌های هم‌کاران برای تبادل نظر و یادگیری از تجربیات یکدیگر.
		دانش معلمان در زمینه تربیت بدنی	شرکت در دوره‌های آموزشی برای یادگیری روش‌های جدید گرم کردن، سرد کردن و تمرینات قدرتی
		دانش معلمان در زمینه فیزیولوژی ورزش	
		دانش معلمان در زمینه‌های آسیب‌شناسی ورزشی، روانشناسی ورزش	
		آشنایی با روش‌های تدریس نوین	شرکت در کارگاه‌های آموزشی برای طراحی برنامه‌های درسی مبتنی بر بازی و حرکت
مهارت‌های معلمان		آشنایی با طراحی برنامه‌های درسی متنوع	انجام پژوهشی در مورد تأثیر انواع مختلف تمرینات بر عملکرد ورزشی دانش‌آموزان.
		آشنایی با چگونگی استفاده از فناوری‌های آموزشی در کلاس درس	
		توانایی انجام پژوهش‌های کوچک	
		توانایی استفاده از یافته‌های پژوهشی برای بهبود عملکرد خود	
		مهارت‌های فنی	ارتقای مهارت‌های اجرایی در رشته‌های ورزشی مختلف و توانایی آموزش تکنیک‌های صحیح ورزشی. شرکت در دوره‌های آموزشی برای یادگیری تکنیک‌های جدید در رشته والیبال
مهارت‌های تدریس			بهبود مهارت‌های ارتباطی، مدیریت کلاس، ارزیابی عملکرد دانش‌آموزان و ایجاد انگیزه در دانش‌آموزان. شرکت در کارگاه‌های آموزشی برای یادگیری روش‌های مختلف ایجاد انگیزه در دانش‌آموزان کم‌تحرک.

توانایی برنامه‌ریزی، سازماندهی و ارزیابی برنامه‌های ورزشی. شرکت در کارگاه‌های آموزشی برای برنامه‌ریزی مسابقات ورزشی درون مدرسه‌ای. توانایی‌های رهبری معلمان تربیت بدنی تأثیر زیادی بر رشد حرفه‌ای آن‌ها دارد. تقویت مهارت‌های رهبری می‌تواند منجر به بهبود شیوه‌های تدریس و توسعه کلی شود	مهارت‌های مدیریتی		
ایجاد چشم‌اندازی روشن برای برنامه‌های توسعه حرفه‌ای و الهام‌بخشیدن به معلمان برای دستیابی به اهداف. تعریف یک چشم‌انداز بلندمدت برای ارتقای سطح ورزش در مدرسه و ایجاد یک برنامه جامع برای توسعه حرفه‌ای معلمان تشویق معلمان به مشارکت در تصمیم‌گیری و ایجاد حس مالکیت در آن‌ها. تشکیل جلسات منظم با معلمان ورزش برای جمع‌آوری نظرات و پیشنهادات آن‌ها در مورد برنامه‌های توسعه حرفه‌ای ایجاد محیطی حمایتی و انگیزشی برای معلمان و قدردانی از تلاش‌های آن‌ها. برگزاری مراسم تقدیر از معلمان برتر ورزش و ایجاد فرصت‌هایی برای تبادل تجربیات بین آن‌ها.	ویژگی‌های مدیران سبک رهبری مدیران رهبری تحول‌آفرین رهبری مشارکتی حمایت معنوی		
ایجاد یک فرهنگ یادگیری مستمر در مدرسه و حمایت از فعالیت‌های پژوهشی معلمان. تشویق معلمان به شرکت در کنفرانس‌ها و کارگاه‌های آموزشی و ارائه فرصت‌هایی برای ارائه یافته‌های پژوهشی برقراری ارتباط مؤثر با معلمان، دانش‌آموزان، اولیا و سایر ذینفعان. برگزاری جلسات منظم با معلمان ورزش برای شنیدن نظرات و دغدغه‌های آن‌ها ایجاد شفافیت در تصمیم‌گیری‌ها و اطلاع‌رسانی به موقع به معلمان. برگزاری جلسات عمومی برای اطلاع‌رسانی در مورد برنامه‌های توسعه حرفه‌ای گوش دادن فعال به نظرات و پیشنهادات معلمان و ایجاد حس مشارکت در آن‌ها. ایجاد یک صندوق پیشنهادات برای جمع‌آوری نظرات معلمان در مورد بهبود برنامه‌های آموزشی	رهبری آموزشی توانایی ارتباطی مدیران ارتباط مؤثر شفافیت گوش دادن فعال		
داشتن دانش کافی در زمینه تربیت بدنی و ورزش برای حمایت از فعالیت‌های معلمان. شرکت در دوره‌های آموزشی تخصصی در زمینه مدیریت ورزشی و رهبری آموزشی به‌روز بودن با آخرین یافته‌های پژوهشی در حوزه تربیت بدنی و انتقال آن‌ها به معلمان. دعوت از متخصصان حوزه تربیت بدنی برای برگزاری سخنرانی در مدرسه	دانش مدیران مدارس دانش تخصصی آشنایی با آخرین یافته‌های پژوهشی		
توانایی ارزیابی عملکرد معلمان و برنامه‌های توسعه حرفه‌ای. طراحی ابزارهای ارزیابی برای سنجش اثربخشی برنامه‌های آموزشی و ارائه بازخورد به معلمان اختصاص منابع مالی و انسانی لازم برای اجرای برنامه‌های توسعه حرفه‌ای. اختصاص بودجه برای خرید تجهیزات ورزشی جدید و برگزاری دوره‌های آموزشی برای معلمان.	توانایی ارزیابی منابع مالی مدرسه برای توسعه حرفه‌ای معلمان بودجه اختصاصی برای خرید تجهیزات ورزشی بودجه اختصاصی برای آموزش معلمان ورزش		
فراهم آوردن امکانات و تجهیزات لازم برای انجام فعالیت‌های ورزشی و آموزشی. تجهیز سالن ورزشی مدرسه به وسایل کمک‌آموزشی و ایجاد یک کتابخانه تخصصی تربیت بدنی.	زیرساخت‌های مدارس منابع مالی زیرساخت‌های آموزشی تجهیزات آموزشی		
پایگاه‌های داده و کتابخانه‌های دیجیتال: معلمان می‌توانند به حجم وسیعی از مقالات علمی، تحقیقات، برنامه‌های تمرینی و ویدئوهای آموزشی دسترسی پیدا کنند	دسترسی به اطلاعات و منابع آموزشی		

سیاست‌های آموزش و ابعاد ساختاری و سازمانی	تخصیص منابع کافی	اختصاص بودجه مناسب برای برگزاری دوره‌های آموزشی، تهیه تجهیزات ورزشی، و حمایت از پژوهش‌های مرتبط با تربیت بدنی. اختصاص بخشی از بودجه سالانه مدارس به خرید تجهیزات ورزشی جدید و به‌روزرسانی امکانات ورزشی
ایجاد ساختارهای حمایتی		ایجاد ساختارهایی مانند گروه‌های کاری معلمان ورزش، انجمن‌های علمی تربیت بدنی، و مراکز رشد حرفه‌ای برای تسهیل همکاری و تبادل تجربیات. تشکیل گروه‌های کاری در هر منطقه آموزشی برای بحث و تبادل نظر در مورد روش‌های تدریس نوین و چالش‌های موجود.
تعیین استانداردهای شغلی		تدوین استانداردهای شغلی مشخص برای معلمان ورزش، از جمله سطح تحصیلات، گواهینامه‌های تخصصی، و تجربه کاری مورد نیاز. تعیین حداقل مدرک تحصیلی کارشناسی ارشد برای معلمان ورزش در مدارس متوسطه.
ابعاد محتوایی و آموزشی	تنوع بخشی به برنامه‌های آموزشی	ارائه دوره‌های آموزشی متنوع و به‌روز در زمینه‌های مختلف تربیت بدنی، از جمله فیزیولوژی ورزش، روانشناسی ورزش، و مدیریت ورزشی. برگزاری دوره‌های آموزشی آنلاین در مورد استفاده از فناوری‌های نوین در آموزش ورزش.
تاکید بر یادگیری عملی		ایجاد فرصت‌های عملی برای معلمان ورزش، مانند مشاهده کلاس‌های همکاران، اجرای پروژه‌های عملی، و شرکت در مسابقات ورزشی. برگزاری کارگاه‌های آموزشی عملی برای آموزش روش‌های جدید گرم کردن و سرد کردن
ترویج پژوهش در حوزه تربیت بدنی		تشویق معلمان ورزش به انجام پژوهش‌های کوچک و ارائه نتایج آن‌ها در مجامع علمی. حمایت از انجام پژوهش‌های میدانی در مورد تأثیر ورزش بر عملکرد تحصیلی دانش‌آموزان
ابعاد ارزیابی و نظارت	ارزیابی مستمر عملکرد معلمان	طراحی سیستم‌های ارزیابی مستمر برای سنجش عملکرد معلمان ورزش و ارائه بازخورد به آن‌ها. استفاده از پرسشنامه‌های ارزیابی برای جمع‌آوری نظر دانش‌آموزان و اولیا در مورد عملکرد معلم ورزش.
ارتباط مستمر با دانشگاه‌ها و مراکز پژوهشی		ایجاد ارتباط مستمر با دانشگاه‌ها و مراکز پژوهشی برای به‌روزرسانی دانش و مهارت‌های معلمان ورزش. برگزاری نشست‌های مشترک با دانشگاهیان برای بحث در مورد آخرین یافته‌های پژوهشی در حوزه تربیت بدنی
ابعاد فرهنگی و اجتماعی	ترویج فرهنگ ورزش و تحرک	ایجاد فرهنگ ورزش و تحرک در مدارس و جامعه، از طریق برگزاری مسابقات ورزشی، جشنواره‌های فرهنگی، و کمپین‌های اطلاع‌رسانی. برگزاری هفته ورزش و سلامت در مدارس با مشارکت دانش‌آموزان، معلمان و اولیا
توجه به تفاوت‌های فردی		توجه به تفاوت‌های فردی دانش‌آموزان و ارائه برنامه‌های ورزشی مناسب برای هر گروه سنی و جنسیتی. طراحی برنامه‌های ورزشی ویژه دانش‌آموزان با نیازهای ویژه.
توجه به نقش ورزش در توسعه پایدار		ترویج نقش ورزش در توسعه پایدار جامعه، از جمله حفظ محیط زیست و ارتقای سلامت عمومی. برگزاری کارگاه‌های آموزشی در مورد اهمیت ورزش در کاهش آلودگی هوا و بیماری‌های مزمن
فناوری اطلاعات	طراحی و ارائه آموزش‌های نوآورانه	استفاده از نرم افزارهای طراحی تمرین، ساخت ویدئوهای آموزشی و ارائه بازخوردهای شخصی‌سازی شده، جذابیت و اثربخشی آموزش را افزایش می‌دهد. این اپلیکیشن‌ها می‌توانند به دانش‌آموزان کمک کنند تا تمرینات خود را در خارج از مدرسه نیز ادامه
یادگیری مبتنی بر بازی		طراحی بازی‌های آموزشی و شبیه‌سازها، به دانش‌آموزان کمک می‌کند تا مفاهیم ورزشی را به صورت عملی و جذاب یاد بگیرند.
ارزیابی عملکرد		استفاده از ابزارهای آنلاین برای ارزیابی عملکرد دانش‌آموزان و ارائه بازخوردهای سریع و دقیق، به بهبود فرآیند یادگیری کمک می‌کند.

منابع آموزشی آنلاین				وبلاگ‌ها و پادکست‌ها	تولید محتوای آموزشی و به اشتراک‌گذاری آن با جامعه آموزشی، به افزایش آگاهی و ارتقای سطح دانش کمک می‌کند
برنامه‌های آموزشی آموزش‌های حرفه‌ای دیجیتال				کنفرانس‌ها و سمینارهای آنلاین	شرکت در رویدادهای آنلاین، فرصتی برای برقراری ارتباط با متخصصان و همکاران در حوزه ورزش و فناوری است.
آموزش تخصصی توسعه حرفه‌ای معلمان				استفاده از آموزش‌های بدنی دیجیتالی	ادغام فناوری‌های دیجیتال در آموزش نیازمند آن است که معلمان ورزش در توسعه حرفه‌ای مداوم شرکت کنند
دوره‌های توانمندسازی معلمان ورزش				خودآموزی و شرکت در برنامه‌های آموزشی آنلاین	شرکت در برنامه‌های آموزشی برای استفاده مؤثر از آموزش دیجیتال در محیط‌های آموزش بدنی است.
آموزش تخصصی توسعه حرفه‌ای معلمان				دوره‌های ضمن خدمت تخصصی برای معلمان ورزش	دوره‌های توانمندسازی معلمان دبیرستان‌ها بصورت ضمن خدمت لازمه توسعه حرفه‌ای هستند.
یادگیری مبتنی بر رویداد				آموزش رویکرد تربیتی در ورزش به معلمان	در برنامه‌های توانمندسازی معلمان ورزش باید از اساتید علوم تربیتی دعوت به عمل آید تا رویکرد تربیتی را ورزش اعمال نمایند.
آموزش تطبیقی				فرصت‌های آموزشی بین‌المللی	شرکت در دوره‌ها و سمینارهای بین‌المللی برای رشد حرفه‌ای بسیار ارزشمند است. این برنامه‌ها به معلمان کمک می‌کند تا از انزوا خارج شوند و مهارت‌های آموزشی خود را از طریق آشنایی با روش‌های متنوع بهبود بخشند.
					ایجاد یک محیط ورزشی و رویدادی در دانشگاه‌ها می‌تواند به شکل‌گیری حرفه‌ای معلمان ورزش آینده کمک شایانی کند. این رویکرد باعث مشارکت فعال و توسعه شخصی می‌شود و شیوه‌های آموزشی را با کاربردهای واقعی همسو می‌کند.
					آموزش‌های تخصصی و منابع بهبود یافته برای پاسخگویی به نیازهای متنوع دانش‌آموزان

بنابراین، همانطور که در نمودار مشخص است توسعه حرفه‌ای معلمان ورزش در مدارس متوسطه کشور عراق شامل شش بعد فناوری اطلاعات، برنامه‌های آموزشی، سیاست‌های آموزش و پرورش، ویژگی‌های معلمان، ویژگی‌های مدیران، زیرساخت‌های مدارس بوده است.

شکل ۱. مدل نهایی پژوهش

بحث و نتیجه‌گیری

توسعه حرفه‌ای معلمان تربیت بدنی برای بهبود اثربخشی تدریس آن‌ها و سازگاری با نیازهای آموزشی در حال تحول بسیار مهم است. توسعه حرفه‌ای به آموزش و تعلیم مستمری اطلاق می‌شود که مربیان برای تقویت شیوه‌های تدریس خود و بهبود نتایج دانش‌آموزان درگیر آن می‌شوند. اهمیت توسعه حرفه‌ای از تحقیقاتی ناشی می‌شود که نشان می‌دهد ابتکارات توسعه حرفه‌ای به خوبی طراحی شده می‌تواند به بهبود شیوه‌های آموزشی، افزایش پیشرفت دانش‌آموزان و نرخ‌های بالاتر حفظ معلم منجر شود (Jiang et al., 2023). مطالعه حاضر به تبیین مدلی برای توسعه حرفه‌ای معلمان ورزش در مدارس متوسطه کشور عراق پرداخته است. بدین صورت ابعاد و مولفه‌های توسعه حرفه‌ای معلمان ورزش شناسایی شدند. توسعه حرفه‌ای معلمان ورزش شامل شش بعد اصلی ویژگی‌های معلمان، ویژگی‌های مدیران، زیرساخت‌های مدارس، سیاست‌های آموزش و پرورش، فناوری اطلاعات، برنامه‌های آموزشی و آموزش و پرورش بود.

اولین بعد مربوط به ویژگی‌های معلمان شامل ۴ مولفه تعاملات معلمان (با شاخص‌های همکاری با همکاران، ارتباط با والدین، ارتباط با جامعه)؛ نگرش معلمان (با شاخص‌های نگرش مثبت به ورزش، نگرش به دانش‌آموز، نگرش به حرفه معلمی)؛ دانش معلمان (با شاخص‌های دانش معلمان در زمینه تربیت بدنی، دانش معلمان در زمینه فیزیولوژی ورزش، دانش معلمان در زمینه‌های آسیب‌شناسی ورزشی، روانشناسی ورزش، آشنایی با روش‌های تدریس نوین، آشنایی با طراحی برنامه‌های درسی متنوع، آشنایی با چگونگی استفاده از فناوری‌های آموزشی در کلاس درس، توانایی انجام پژوهش‌های کوچک، توانایی استفاده از یافته‌های پژوهشی برای بهبود عملکرد خود) و مهارت‌های معلمان (با شاخص‌های مهارت‌های فنی، مهارت‌های تدریس، مهارت‌های مدیریتی) بود. نتایج این تحقیق با مطالعات پیشین (Biranvand et al., 2023; Fairman et al., 2022; Moslehi & Davari, 2023; Motallebi Nejad et al., 2023; Zhao, 2022) همسو بوده است. در این رابطه ادبیات نشان داد که هویت حرفه‌ای معلمان درک آن‌ها از نقش‌ها و مسئولیت‌هایشان را شکل

می‌دهد و بر مشارکت آن‌ها در فعالیتهای توسعه حرفه‌ای تأثیر می‌گذارد. این موضوع ماهیت پویا نقش معلمان در توسعه حرفه‌ای آن‌ها را نشان می‌دهد (Zhao, 2022).

دومین بعد مربوط به ویژگی‌های مدیران شامل ۳ مولفه سبک رهبری مدیران (با شاخص‌های رهبری تحول‌آفرین، رهبری مشارکتی، حمایت معنوی، رهبری آموزشی)؛ توانایی ارتباطی مدیران مدارس (با شاخص‌های ارتباط مؤثر، شفافیت، گوش دادن فعال)؛ دانش مدیران مدارس (با شاخص‌های دانش تخصصی، آشنایی با آخرین یافته‌های پژوهشی، توانایی ارزیابی) بود. نتایج این تحقیق با مطالعات پیشین (Karacabey, 2021; Kahts-Kramer & Wood, 2023; Khairiah et al., 2024; Moslehi & Davari, 2023) همسو بوده است. در این رابطه ادبیات نشان داد که رهبری آموزشی برای پرورش توسعه معلمان حیاتی است. رهبرانی که شیوه‌های مؤثر را مدل‌سازی می‌کنند، بازخورد سازنده ارائه می‌دهند و محیط‌های همکاری را ایجاد می‌کنند و توسعه حرفه‌ای مداوم را در میان معلمان ترویج می‌کنند (Khairiah et al., 2024). نقش مدیران مدارس به طور قابل توجهی بر توسعه حرفه‌ای معلمان تأثیر می‌گذارد و این تأثیر از طریق شیوه‌های رهبری مختلف و مکانیزم‌های حمایتی ایجاد می‌شود. مدیران مؤثر با ایجاد اعتماد، ترویج همکاری معلمان و ارتباط دادن مربیان با تخصص‌های خارجی، محیطی برای یادگیری حرفه‌ای فراهم می‌کنند که مهارت‌ها و دانش معلمان را افزایش می‌دهد (Youngs & King, 2002). مطالعات نشان می‌دهد که حمایت مدیران از فعالیتهای توسعه حرفه‌ای معمولاً ناپایدار است؛ به عنوان مثال، تنها ۲۵ درصد از مدیران در یک مطالعه ترکیه‌ای حمایت کافی از رشد حرفه‌ای معلمان ارائه می‌دهند (Karacabey, 2021). علاوه بر این، درک مدیران از نقش خود به عنوان رهبران در توسعه حرفه‌ای بسیار مهم است. آن‌ها باید با چالش‌ها مقابله کرده و ابتکاراتی را پیاده‌سازی کنند که به نیازهای متنوع معلمان پاسخ دهد و بدین ترتیب فرهنگی از یادگیری مستمر را ترویج کنند (دراگو-سورسون^۱، ۲۰۰۷). به طور کلی، سبک رهبری و تعهد مدیر به توسعه حرفه‌ای برای بهبود کیفیت آموزشی و رضایت معلمان حیاتی است.

سومین بعد مربوط به زیرساخت‌های مدارس شامل ۲ مولفه منابع مالی (با شاخص‌های منابع مالی مدرسه برای توسعه حرفه‌ای معلمان، بودجه اختصاصی برای خرید تجهیزات ورزشی، بودجه اختصاصی برای آموزش معلمان ورزش)؛ زیرساخت‌های آموزشی (با شاخص‌های تجهیزات آموزشی، دسترسی به اطلاعات و منابع آموزشی) بود. نتایج این تحقیق با مطالعات پیشین (Moslehi & Davari, 2023; Taufan, 2022) همسو بوده است. در این رابطه ادبیات نشان داد که زیرساخت‌های مدرسه نقش مهمی در توسعه حرفه‌ای معلمان و اثربخشی کلی آن‌ها ایفا می‌کند. مطالعات نشان می‌دهند که تأسیسات و زیرساخت‌های آموزشی تأثیر مثبتی بر عملکرد معلمان و نتایج یادگیری دانش‌آموزان دارند (Taufan, 2022).

چهارمین بعد مربوط به سیاست‌های آموزش و پرورش شامل ۴ مولفه ابعاد ساختاری و سازمانی (با شاخص‌های تخصیص منابع کافی، ایجاد ساختارهای حمایتی، تعیین استانداردهای شغلی)؛ ابعاد محتوایی و آموزشی (با شاخص‌های تنوع‌بخشی به برنامه‌های آموزشی، تأکید بر یادگیری عملی، ترویج پژوهش در حوزه تربیت بدنی)؛ ابعاد ارزیابی و نظارت (با شاخص‌های ارزیابی مستمر عملکرد معلمان، ارتباط مستمر با دانشگاه‌ها و مراکز پژوهشی) و ابعاد فرهنگی و اجتماعی (با شاخص‌های ترویج فرهنگ ورزش و تحرک، توجه به تفاوت‌های فردی، توجه به نقش ورزش در توسعه پایدار) بود. نتایج این تحقیق با مطالعات پیشین (Rani et al., 2023; Sims & Fletcher-Wood, 2021; Taufan, 2022; Toolabi et al., 2022) همسو بوده است. پنجمین بعد مربوط به فناوری اطلاعات شامل ۳ مولفه طراحی و ارائه آموزش‌های نوآورانه (با شاخص‌های استفاده از اپلیکیشن‌های ورزشی، یادگیری مبتنی بر بازی، ارزیابی عملکرد)؛ طراحی و ارائه آموزش‌های نوآورانه (با شاخص‌های استفاده از اپلیکیشن‌های ورزشی، یادگیری مبتنی بر بازی، ارزیابی عملکرد) و منابع آموزشی آنلاین (با شاخص‌های وبلاگ‌ها و پادکست‌ها، کنفرانس‌ها و سمینارهای آنلاین) بود. نتایج این تحقیق با مطالعات پیشین (Fairman et al., 2022; Jayanthi Rajendran et al., 2023; Jiang et al., 2023) همسو بوده است. فناوری اطلاعات نقش حیاتی در توسعه حرفه‌ای معلمان ایفا می‌کند و با بهبود شیوه‌های تدریس و نتایج آموزشی، به ارتقاء کیفیت آموزش کمک می‌کند. استفاده از ابزارهای فناوری اطلاعات به معلمان کمک می‌کند تا کار خود را به طور مؤثرتری انجام دهند. این شامل ایجاد تجربیات یادگیری تعاملی و متنوع است که روابط معلم و دانش‌آموز را تقویت می‌کند (Popescu et al., ۲۰۲۳).

¹ Drago-Severson

(2022). به‌طور کلی، استفاده از فناوری اطلاعات در توسعه حرفه‌ای معلمان برای ایجاد محیط‌های آموزشی مؤثر ضروری است. ششمین بعد مربوط به برنامه‌های آموزشی آموزش و پرورش شامل ۳ مولفه آموزش‌های توسعه حرفه‌ای دیجیتال (با شاخص‌های استفاده از آموزش‌های بدنی دیجیتالی، خودآموزی و شرکت در برنامه‌های آموزشی آنلاین)؛ دوره‌های توانمندسازی (با شاخص‌های دوره‌های ضمن خدمت تخصصی برای معلمان ورزش، آموزش رویکرد تربیتی در ورزش به معلمان) و آموزش تخصصی توسعه حرفه‌ای معلمان (با شاخص‌های فرصت‌های آموزشی بین‌المللی، یادگیری مبتنی بر رویداد، آموزش تطبیقی) بود. برنامه‌های آموزشی برای توسعه حرفه‌ای معلمان ضروری هستند و بر شیوه‌های تدریس و نتایج دانش‌آموزان تأثیر می‌گذارند. برنامه‌های آموزشی مختلف، مانند کارگاه‌ها و جوامع یادگیری مشترک، به‌طور قابل توجهی شیوه‌های معلم و مشارکت دانش‌آموزان را بهبود می‌بخشند (Rani et al., 2023). به‌طور خلاصه، برنامه‌های آموزشی به‌خوبی ساختاربندی شده برای بهبود رشد حرفه‌ای معلمان و ارتقاء کیفیت آموزشی حیاتی هستند.

توسعه حرفه‌ای معلمان ورزش، کلیدی برای ارتقای کیفیت آموزش و پرورش جسمانی دانش‌آموزان است. در ادامه چند پیشنهاد برای بهبود این فرآیند ارائه می‌شود:

- تقویت زیرساخت‌های آموزشی از طریق تجهیز مدارس به امکانات ورزشی مدرن چرا که فراهم کردن تجهیزات ورزشی متنوع و به‌روز، انگیزه دانش‌آموزان و معلمان را افزایش داده و کیفیت آموزش را بهبود می‌بخشد، طراحی فضاهای آموزشی خاص برای تربیت بدنی، با توجه به نیازهای مختلف رشته‌های ورزشی و اختصاص بودجه کافی برای خرید تجهیزات، برگزاری دوره‌های آموزشی و به‌روزرسانی منابع آموزشی.
- گسترش دوره‌های آموزشی و کارگاه‌های آموزشی متنوع در زمینه‌های مختلف تربیت بدنی، از جمله فیزیولوژی ورزشی، روانشناسی ورزشی، تغذیه ورزشی و روش‌های نوین تدریس؛ دعوت از مدرسان متخصص و با تجربه برای برگزاری دوره‌ها و کارگاه‌ها و ایجاد فرصت‌های عملی برای معلمان، مانند مشاهده کلاس‌های نمونه، طراحی برنامه‌های تمرینی و شرکت در مسابقات.
- طراحی پلتفرم‌هایی برای ارائه دوره‌های آموزشی آنلاین، دسترسی به منابع آموزشی و تبادل نظر بین معلمان تربیت بدنی در مدارس سطح متوسطه کشور عراق.
- استفاده از نرم‌افزارهای طراحی تمرین، اپلیکیشن‌های ورزشی و سایر ابزارهای دیجیتال برای بهبود کیفیت آموزش و تشویق معلمان به استفاده از یادگیری الکترونیکی برای ارتقای دانش و مهارت‌های خود.
- تشکیل انجمن‌های معلمان ورزش مدارس متوسطه همانند ایجاد انجمن‌هایی برای تبادل نظر، هم‌افزایی و حمایت از یکدیگر
- برگزاری رویدادهای علمی برای ارائه آخرین یافته‌های پژوهشی و تبادل تجربیات
- استفاده از شبکه‌های اجتماعی برای ارتباط با سایر معلمان و متخصصان حوزه ورزش در کشور عراق
- همکاری آموزش و پرورش با سایر بخش‌ها جهت توسعه حرفه‌ای معلمان تربیت بدنی در سراسر مدارس کشور با ایجاد همکاری با دانشگاه‌ها برای برگزاری دوره‌های آموزشی، انجام پژوهش‌های مشترک و تربیت نیروی انسانی متخصص؛ همکاری با فدراسیون‌های ورزشی برای استفاده از امکانات و تخصص آن‌ها در زمینه آموزش ورزش و همکاری با شرکت‌های خصوصی برای حمایت مالی و ارائه خدمات آموزشی.

موازین اخلاقی

در این پژوهش ملاحظات اخلاقی رعایت شد.

تشکر و قدردانی

بدین‌وسیله از مصاحبه‌شوندگان شامل متخصصان مدیریت آموزشی، اساتید حوزه آموزش مجازی و معلمان فیزیک کشور عراق تقدیر و قدردانی می‌شود.

مشارکت نویسندگان

نویسندگان این مطالعه با هم مشارکت فعال داشتند.

تعارض منافع

بین نویسندگان پژوهش حاضر هیچ تضاد منافی وجود نداشت.

Reference

- Akram, H., Raza, M., Jan, M. F., Aslam, S., & Nivin-Vargas, L. (2024). Identified leadership practices and teachers' professional development in Karachi, Pakistan: the moderation effect of training. *Education 3-13*, 52(8), 1309-1326. <https://doi.org/https://doi.org/10.1080/03004279.2022.2146455>
- Avalos, B. (2011). Teacher professional development in teaching and teacher education over ten years. *Teaching and Teacher Education*, 27(1), 10-20. <https://doi.org/https://doi.org/10.1016/j.tate.2010.08.007>
- Ayanwoye, O. K. (2023). *Effects of Teachers' Professional Development on Students' Academic Achievement*
- Bélanger, P. (2011). *Theories in adult learning and education*. Verlag Barbara Budrich. <https://doi.org/https://doi.org/10.3224/86649362>
- Biranvand, S., Razavi, S. M. H., & Doosti, M. (2023). Designing a model of professional development for physical education teachers based on self-improvement with a qualitative approach. *Human Resource Management in Sport*, 10(2), 447-463. https://shm.shahroodut.ac.ir/article_2867.html
- Brown, A. H., & Green, T. D. (2018). Beyond teaching instructional design models: Exploring the design process to advance professional development and expertise. *Journal of Computing in Higher Education*, 30, 176-186. <https://doi.org/https://doi.org/10.1007/s12528-017-9164-y>
- Burdick, M., & Greer, J. (2022). NAVIGATING THE LANDSCAPE OF PROFESSIONAL DEVELOPMENT. <https://www.degruyter.com/document/doi/10.7330/9781646422531-008/html?lang=en&srsId=AfmBOoqf2E6E0hp3dNsrvkZy4TphL0f3XERiYHSzw3Lu9MNTv-kcvZb>
- Byrd, D. R., & Alexander, M. (2020). Investigating special education teachers' knowledge and skills: Preparing general teacher preparation for professional development. *Journal of Pedagogical Research*, 4(2), 72-82. <https://doi.org/https://doi.org/10.33902/JPR.2020059790>
- Cavendish, W., Barrenechea, I., Young, A. F., Díaz, E., & Avalos, M. (2021). Urban teachers' perspectives of strengths and needs: The promise of teacher responsive professional development. *The Urban Review*, 53, 318-333. <https://doi.org/https://doi.org/10.1007/s11256-020-00569-9>
- Darling-Hammond, L., Flook, L., Cook-Harvey, C., Barron, B., & Osher, D. (2020). Implications for educational practice of the science of learning and development. *Applied Developmental Science*, 24(2), 97-140. <https://doi.org/https://doi.org/10.1080/10888691.2018.1537791>
- Delghandi, M., karimi, M., Nodehi, H., & Cherabin, M. (2024). Designing an Efficient Virtual Education Pattern in Farhangian University. *Sociology of Education*, 10(1), 280-294. <https://doi.org/10.22034/ijes.2024.2012176.1469>
- Fairman, J. C., Smith, D. J., Pullen, P. C., & Lebel, S. J. (2022). The challenge of keeping teacher professional development relevant. In (pp. 251-263). Routledge. <https://doi.org/https://doi.org/10.4324/9781003357384-17>
- Girard, S., Desbiens, J. F., & Hogue, A. M. (2023). Effects of a training course on creation of an empowering motivational climate in physical education: a quasi-experimental study. *Physical Education and Sport Pedagogy*, 28(1), 56-75. <https://doi.org/https://doi.org/10.1080/17408989.2021.1953457>
- Hill, H. C. (2009). Fixing teacher professional development. *Phi Delta Kappan*, 90(7), 470-476. <https://doi.org/https://doi.org/10.1177/003172170909000705>
- Jayanthi Rajendran, D. V., Chauhan, R. K., & Lovi Singh, D. L. V. (2023). *The Impact of Continuous Professional Development on Teacher Retention and Performance*. <https://www.researchgate.net/profile/Rajesh-Chauhan-11/publication/374157602>

- Jiang, M., Yu, H., He, J., Qian, G., & Bialas, M. (2023). Professional development workshop for physical education teachers in Southwest China: benefiting Tai Chi students with pedagogical content knowledge. *Sustainability*, 15(13), 10541. <https://doi.org/https://doi.org/10.3390/su151310541>
- Kahts-Kramer, S., & Wood, L. (2023). Professional development for physical education teachers: A participatory approach to identifying learning needs. *South African Journal of Education*, 43(2), 1-9. <https://doi.org/https://doi.org/10.15700/saje.v43n2a2213>
- Karacabey, M. F. (2021). School principal support in teacher professional development. *International Journal of Educational Leadership and Management*, 9(1), 54-75. <https://doi.org/https://doi.org/10.17583/ijelm.2020.5158>
- Khairiah, A. A., Amin, A., Muassomah, M., Mareta, M., Sulistyorini, S., & Yusuf, M. (2024). Challenges to professional teacher development through workplace culture management. *Int J Eval & Res Educ ISSN*, 2252(8822), 8822. <https://doi.org/https://doi.org/10.11591/ijere.v13i2.25666>
- Kimmons, R., Graham, C. R., & West, R. E. (2020). The PICRAT model for technology integration in teacher preparation. *Contemporary Issues in Technology and Teacher Education*, 20(1), 176-198. <https://www.learntechlib.org/p/210228/>
- Mohammadi Fomani, M., Sharifi, A., & Etemad Ahari, A. a. (2024). Development, Validity, and Reliability Assessment of the Professional Ethics Scale for Faculty Members of Farhangian University [Research Article]. *Iranian Journal of Educational Sociology*, 7(2), 8-15. <https://doi.org/10.61838/kman.ijes.7.2.2>
- Moslehi, L., & Davari, F. P. (2023). Providing a qualitative model of professional development for student teachers of physical education. *Educational and School Studies*, 12(4), 83-110. https://pma.cfu.ac.ir/mobile/article_3446.html?lang=fa
- Motallebi Nejad, A., Yousefian, P., Abbasi Motlagh, F., & Movajjeh, S. (2023). The relationship between professional development and psychological empowerment of teachers with effective teaching methods in them. *Teacher Professional Development*, 8(1), 85-97. https://tpdevelopment.cfu.ac.ir/article_3068.html
- Ndlovu, S. M., Themane, M. J., Makofane, B. I., & Mphahlele, H. (2021). *Exploring the Efficacy of Workshops as a Professional Teacher Development Strategy for Inclusive Education in South African Schools: Teachers' Perspectives*. <https://noyam.org/wp-content/uploads/2024/08/JELT2024566.pdf>
- Pekdağ, B., Dolu, G., Ürek, H., & Azizoğlu, N. (2021). Exploring on-campus and in real school classroom microteaching practices: The effect on the professional development of preservice teachers. *International Journal of Science and Mathematics Education*, 19, 1145-1166. <https://doi.org/https://doi.org/10.1007/s10763-020-10109-2>
- Popescu, D. M., Aviana, A. E., & Halip, L. (2022). The Importance of Information Technology in the Activity and Professional Development of Teachers.
- Rani, R. R. R., Yuliasri, I., Mujiyanto, J., Astuti, P., Rani, R. R. R., Yuliasri, I., Mujiyanto, J., & Astuti, P. (2023). Enhancing teacher professional development: Insight from teacher professional learning activities. *International Journal of Social Science and Education Research Studies*, 3(10). <https://doi.org/https://doi.org/10.55677/ijssers/V03I10Y2023-15>
- Şahin, A., Soylu, D., & Jafari, M. (2024). Professional Development Needs of Teachers in Rural Schools [Research Article]. *Iranian Journal of Educational Sociology*, 7(1), 219-225. <https://doi.org/10.61838/kman.ijes.7.1.22>
- Shariati, F., Niazazari, K., & Jabbary, N. (2024). Presenting a Model for Virtual Education Considering Educational Equity with a Phenomenological Approach in Schools of Golestan Province [Research Article]. *Iranian Journal of Educational Sociology*, 7(1), 66-78. <https://doi.org/10.61838/kman.ijes.7.1.7>
- Sims, S., & Fletcher-Wood, H. (2021). Identifying the characteristics of effective teacher professional development: a critical review. *School effectiveness and school improvement*, 32(1), 47-63. <https://doi.org/https://doi.org/10.1080/09243453.2020.1772841>
- Sotoudeh Moghadam, M., Cherabin, M., Akbari, A., & Zendedel, A. (2024). Designing the Policy Model of In-Service Training Suitable for the Professional Development of Teachers [Research Article]. *Iranian Journal of Educational Sociology*, 7(1), 166-178. <https://doi.org/10.61838/kman.ijes.7.1.16>

- Suryandari, K. C., Rokhmaniyah, R., & Wahyudi, W. (2024). Perspectives of Students and Teachers Form Continuing Professional Development: Challenge And ObstacleJO - AL-ISHLAH: Jurnal Pendidikan. 16(2), 2310-2319. <https://doi.org/https://doi.org/10.35445/alishlah.v16i2.4572>
- Taufan, M. Y. (2022). Professional Development of Teachers, Competencies, Educational Facilities and Infrastructure on Teacher Performance and Learning Achievement of High School Students in Makassar City. *Golden Ratio of Social Science and Education*, 2(1), 24-38. <https://doi.org/https://doi.org/10.52970/grsse.v2i1.168>
- Toolabi, Z., Rasekhi, Z., Karami, F., Abdi, K., & Amir Hosseini, S. E. (2022). Investigating the effect of knowledge leadership on teachers' professional development with the mediating role of organizational learning capacity in secondary schools of Ilam city Analysis of the model of factors affecting the professional development of physical education teachers. *Teacher Professional Development*, 7(2 (Serial 24)), 47-69. https://tpdevelopment.cfu.ac.ir/article_2432.html
- Uştuk, Ö., De Costa, P. I., & Watene, D. (2021). Reflection as meta-action: Lesson study and EFL teacher professional development Influence of Teachers' Professional Development on Performance in Kenya Certificate of Secondary Education in Public Secondary Schools in Nyandarua County, Kenya. *Tesol Journal*, 12(1), e00531. <https://doi.org/https://doi.org/10.1002/tesj.531> <https://doi.org/10.24940/theijhss/2020/v8/i5/HS2005-101>
- Watene, D. (2020). Influence of Teachers' Professional Development on Performance in Kenya Certificate of Secondary Education in Public Secondary Schools in Nyandarua County, Kenya. <https://doi.org/https://doi.org/10.24940/theijhss/2020/v8/i5/HS2005-101>
- Youngs, P., & King, M. B. (2002). Principal leadership for professional development to build school capacity. *Educational Administration Quarterly*, 38(5), 643-670. <https://doi.org/https://doi.org/10.1177/0013161X02239642>
- Zhao, Q. (2022). On the role of teachers' professional identity and well-being in their professional development. *Frontiers in psychology*, 13, 913708. <https://doi.org/https://doi.org/10.3389/fpsyg.2022.913708>